

Kommune- barometeret

ENDELIG UTGAVE | Oppdatert 10. august 2023

1833 Rana

94. plass | 18 Nordland

ANNONSE

Nesten 2 av 5 kommuner låner grønt

Se hva som skal til for at din kommune kan få **grønt lån** på
kbn.com/gronn

KBN

Innhold

Innledning	4
Sammendrag	5
Totalrangering	6
Topplisten	6
Bunnlisten	7
Tabeller	8
Grunnskole	9
Pleie og omsorg	14
Barnevern	19
Barnehage	23
Helse	27
Sosialtjeneste	31
Kultur	35
Klima og natur	39
Saksbehandling	43
Vann, avløp og renovasjon	48
Økonomi	53
Kostnadsnivå	57
Nabokommunene	61
Grunnskole	62
Pleie og omsorg	67
Barnevern	72
Barnehage	75
Helse	79
Sosialtjenesten	82
Kultur	85
Klima og natur	88
Saksbehandling	92
Vann og avløp	94
Økonomi	98
Kostnadsnivå	101
Toppl plasseringer per nøkkeltall	103
Grunnskole	103
Pleie og omsorg	122
Barnevern	140
Barnehage	153
Helse	166
Sosialtjenesten	179
Kultur	190
Miljø	201
Saksbehandling	216
Vann og avløp	224
Økonomi	238
Kostnadsnivå	249

KBN Den norske stats
kommunalbank

8 milliarder i nye grønne lån

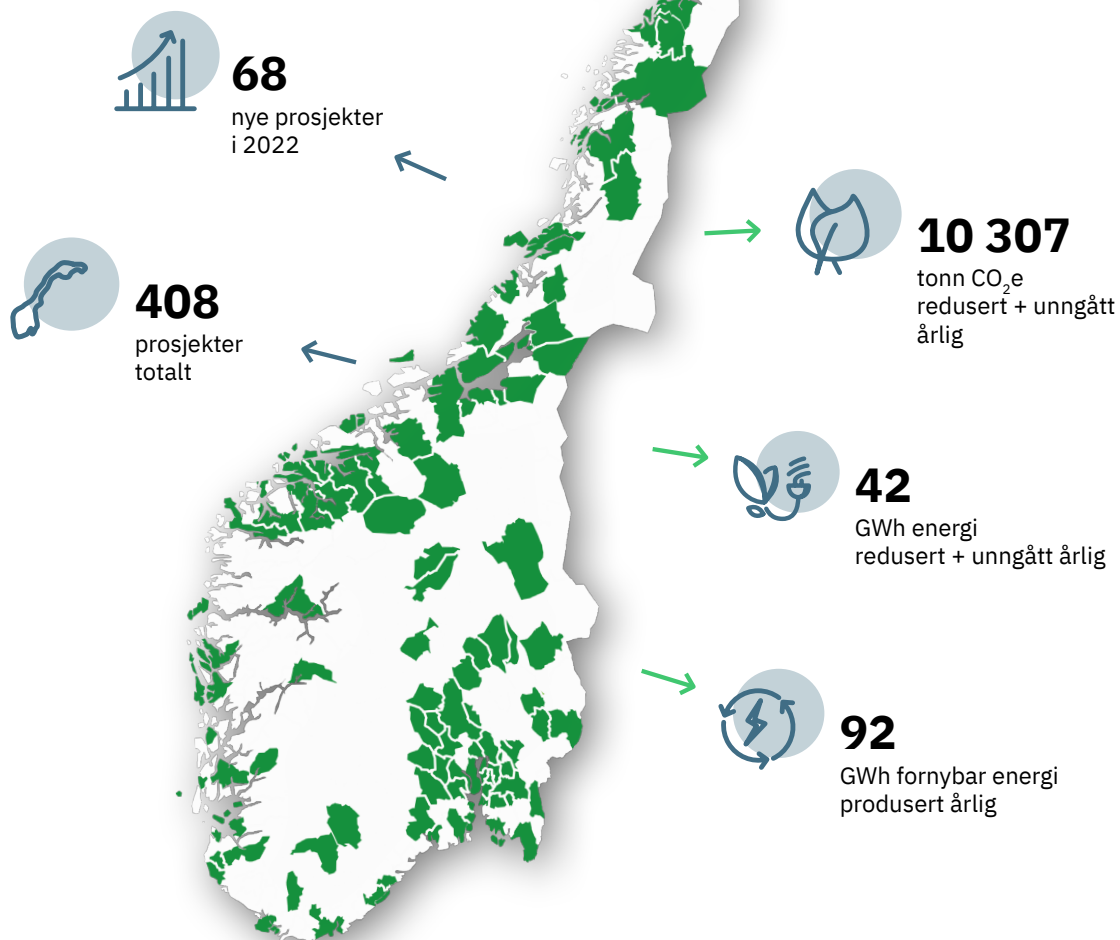
– 10.000 tonn CO₂ spart

Ved utløpet av 2022 hadde vi utestående rekordhøye 41,4 milliarder kroner som har gått til 408 kommunale prosjekter med en tydelig klimaambisjon i hele Norge.

Grønne investeringer gir lavere rente i KBN.

Les mer om miljøeffektene av våre grønne lån og hva som skal til for at din kommune skal få grønt lån her:

kbn.com/gronn

Kartet viser kommuner med grønne lån i KBN per 31.12.2022. I klimagassberegningene er det lagt til grunn en utslippsfaktor på 11g CO₂e per kWh elektrisitet, som beregnet av Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Kommunebarometeret 2023

Du sitter nå med den endelige versjonen av Kommunebarometeret for 2023

Kommunebarometeret er en sammenligning av landets kommuner basert på til sammen 155 nøkkeltall innen 12 sektorer.

Hensikten er å gi beslutningstakere en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Resultatet gir en indikator, mulighet til å stille spørsmål og ikke minst lære av andre kommuner.

Tallene er i hovedsak hentet fra SSBs Kostra-database, tall for 2022. Det er i tillegg hentet statistikk fra kilder som Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning.

“Klima og natur” erstatter “Miljø”

I år har vi fornyet en hel sektor. Der vi tidligere hadde “Miljø”, finner du nå “Klima og natur”.

Noen av nøkkeltallene i nye “Klima og natur” handler om de samme temaene som i den gamle sektoren. Andre nøkkeltall er helt nye.

Poengmessig er “Klima og natur” høyere prioritert enn hva “Miljø” var. “Miljø” veide 2,5 prosent av totalen, mens dagens “Klima og natur” er oppjustert til 5 prosent. Oppjusteringen har vi gjort på bekostning av “Barnevern”, som nå er tatt ned fra 7,5 prosent til 5 prosent i totalregnskapet.

Den nye sektoren kommer som et resultat av kommunenes rolle i å håndtere klima- og naturkrisen. Forbedret tilgang på statistikk har gjort det enklere å lage nøkkeltall som i større grad måler forhold kommunene selv kan påvirke.

Rødt er ikke alltid dårlig

I det foreløpige barometeret rangerer vi kommunene etter ujustert poengsum. Her er det viktig å huske at karakteren gjenspeiler kommunens plassering i sektoren, **relativ til de andre kommunene**.

Karakteren settes med andre ord ikke ut fra definerte kriterier for hva som er objektivt “bra” eller “dårlig”. Et rødt nøkkeltall, betyr ikke annet enn at de fleste andre kommunene gjorde det bedre.

Faktisk er det slik at for noen nøkkeltall gjør hele

Kommune-Norge det bra. Så bra, at selv de nedeste ligger godt over normer og innenfor minimumskrav.

Espen Andersen, utviklingsredaktør

Kontakt oss

Vi vil gjerne høre din mening om Kommunebarometeret. Har du forslag til forbedringer, mistanke om feil eller behov for hjelp med for eksempel abonnement og tilgang til tjenesten? Send beskjed til

barometer@kommunal-rapport.no

Spørsmål knyttet til individuelle nøkkeltall og utregninger kan også rettes direkte til journalist Thomas Frigård på

thomas@kommunal-rapport.no

Kommunebarometeret utgis av:

Kommunal Rapport
Boks 1940 Vika
0125 Oslo

Tlf.: 24 13 64 50

Utviklingsredaktør og ansvarlig for
Kommunebarometeret: Espen Andersen

Ansvarlig redaktør og administrerende
direktør: Britt Sofie Hestvik

Sammendrag

Rana havner på en **94. plass** i den endelige utgaven av Kommunebarometeret 2023 fra Kommunal Rapport.

Rana har ikke vært del av noen større kommunesammenslåinger i løpet av femårsperioden som er omfattet av Kommunebarometeret. Vi kan derfor anta at resultatene er nokså sammenlignbare over tid.

Grunnskole er første sektor i barometeret. Her ser vi generelt at andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk, har økt nasjonalt de siste årene.

I Rana oppfylte 89,85 prosent av barneskolelærerne i norsk, engelsk og matematikk i 1.-7. trinn kompetansekravene i 2022. De beste kommunene ligger på 100 prosent. På ungdomsskolen oppfylte 84,44 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Av dem som bor på sykehjem, var tendensen at 86 prosent hadde omfattende pleiebehov i 2022.¹ Andelen øker over tid, dette indikerer at innsatsen fortsatt dreies mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjemplass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov.

For Rana hadde 79,83 prosent av dem som bodde på sykehjem, et omfattende bistandsbehov i fjor.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens.

I Rana var 60,84 prosent av plassene på sykehjem skjermede og tilpasset demente i fjor. Dette er bedre enn i de fleste kommuner i landet.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn tre måneder å behandle, gått litt ned de siste årene. Den nasjonale tendensen viser at kommunene nå overholder den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 89,53 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år.

I Rana behandles 98 prosent av sakene innenfor tre måneder. Dette er bedre enn de fleste kommunene i landet.

Rana har ifølge statistikkene 5,9 barn per årsverk i de kommunale barnehagene.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. I 2021 var andelen oppe i 86,9 prosent.

I Rana går 75,2 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt for to år siden var at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Gjennomsnittlig prosentverdi for korrigert netto driftsresultat var 1,1 i 2022. For dette nøkkeltallet kan det imidlertid være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan den klarer seg mot resten av landet.

For Rana var korrigert netto driftsresultat på 7,96 prosent i fjor. Det er bedre enn gjennomsnittskommunen.

Rana har penger på disposisjonsfond, fondet var i fjor på 35,2 prosent av bruttoinntektene til kommunen. Dette er høyere enn de fleste kommunene i landet.

Netto renteesponert gjeld for Rana var i fjor på 11,1 prosent av brutto driftsinntekter, noe som er svakere enn gjennomsnittskommunen.

Investeringsnivået i Rana var i fjor 13,46 prosent av brutto driftsinntekter for de fire siste år, og dette er under tendensen for landet.

¹www.ssb.no/helse/helsetjenester/artikler/sykehjem-og-hjemmetjenesten-i-norge

Totalrangering

Topplisten

Plass	Knr	Kommune	Poengsum
1	5021	Oppdal	3,812 9
2	5029	Skaun	3,768 3
3	3435	Vågå	3,761 7
4	3804	Sandefjord	3,743 5
5	1516	Ulstein	3,724 5
6	3801	Horten	3,721
7	5035	Stjørdal	3,719 6
8	3032	Gjerdrum	3,719 4
9	3803	Tønsberg	3,711 9
10	3427	Tynset	3,699
11	3006	Kongsberg	3,688 3
12	3403	Hamar	3,684 2
13	3002	Moss	3,683 5
14	4219	Evje og Hornnes	3,678 6
15	3805	Larvik	3,675 4
16	4207	Flekkefjord	3,672 6
17	4651	Stryn	3,668 9
18	3049	Lier	3,660 7
19	4612	Sveio	3,648 2
20	1539	Rauma	3,644 2
21	3413	Stange	3,640 5
22	3047	Modum	3,638 1
23	1577	Volda	3,637
24	4205	Lindesnes	3,630 9
25	4649	Stad	3,630 3
26	5001	Trondheim	3,618 3
27	3021	Ås	3,614 7
28	4204	Kristiansand	3,612 4
29	3023	Nesodden	3,609 6
30	3048	Øvre Eiker	3,609 2

Bunnlisten

Plass	Knr	Kommune	Poengsum
327	5049	Flatanger	2,5311
328	4636	Solund	2,5141
329	1851	Lødingen	2,5115
330	5429	Kvænangen	2,5
331	5426	Kåfjord	2,4973
332	5443	Båtsfjord	2,4963
333	5413	Ibestad	2,4941
334	1573	Smøla	2,4665
335	5020	Osen	2,4451
336	5440	Berlevåg	2,4287
337	1867	Bø	2,3715
338	1853	Evenes	2,3451
339	1839	Beiarn	2,3404
340	5044	Namsskogan	2,3347
341	1857	Værøy	2,3247
342	1815	Vega	2,3133
343	5434	Måsøy	2,2732
344	5433	Hasvik	2,2714
345	5043	Røyrvik	2,2649
346	4633	Fedje	2,2224
347	5442	Nesseby	2,2113
348	5432	Loppa	2,146
349	1144	Kvitsøy	2,1247
350	1151	Utsira	2,0605
351	1856	Røst	1,9927
352	1874	Moskenes	1,9469
353	5439	Gamvik	1,9057
354	5052	Leka	1,871
355	1835	Træna	1,8348
356	1816	Vevelstad	1,8097

Tabeller

Kommunebarometeret bruker fire typer tall for å målsette kommunenes prestasjoner innenfor de ulike sektorene. Disse er:

- Nøkkeltall
- Karakter
- Poengsum
- Rangering

Nøkkeltall er beregnet med utgangspunkt i statistiske data fra en eller flere kilder. I noen tilfeller er nøkkeltallet hentet rett fra tabellene til for eksempel Statistisk sentralbyrå, men i de fleste tilfellene er de basert på utregninger som Kommunal Rapport har gjort. Utregningene og formlene for disse er publisert i egen PDF, som publiseres sammen med dette dokumentet. De øvrige tallene i Kommunebarometeret baserer seg på nøkkeltallene.

Karakter viser hvordan en gitt kommune ligger an i forhold til de andre kommunene. Karakteren 3,5 gis til kommuner med nøkkeltall som ligger på eller rundt landssnittet. Resten av kommunene fordeles

over og under midtpunktet. De 5 % beste får karakteren 6, mens de 5% dårligste får karakteren 1. Karakteren 1 er kvalitativt “dårligst” og 6 er “best”. Karakterberegningen tar således høyde for nøkkeltall som anses for å være omvendt proporsjonale med prestasjon og kvalitet – der høye nøkkeltall gir lave karakterer. Eksempler på dette kan være “legemiddelbruk per innbygger” og “andel elever på laveste prestasjonsnivå” fra nasjonale prøver.

Poengsum beregnes ut fra karakterene for hvert nøkkeltall, men vektet i tillegg slik at noen nøkkeltall får mer å si på totalresultatet enn andre. Vektingen er angitt som en prosentfaktor for hvert nøkkeltall. Vektingen er innrettet slik at de “tunge” tjenesteområdene får større uttelling i Kommunebarometeret enn de andre.

Rangering er hvilken plass en gitt kommune har i en liste sortert etter poengsum. Kommunene blir rangert innenfor hvert enkelt nøkkeltall, hver sektor og totalt. Kommunebarometeret bruker standard konkurranserangering. Vinneren av Kommunebarometeret er den kommunen som får førsteplass i totalrangeringen.

Grunnskole

- Rana kommer på **181. plass** i denne sektoren i endelig **Kommunebarometer for 2023**
- Sektoren utgjør **20%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **19 nøkkeltall** for sektoren

De viktigste nøkkeltallene i sektoren er **avgangskarakterer og nasjonale prøver på 10. trinn** og **utdanningsnivået til lærerne**. Avgangskarakterene og nasjonale prøver har begge en vekt på 10 prosent av sektoren. De fire nøkkeltallene som tar for seg lærernes kompetanse, har en samlet vekt på 30 prosent av sektoren.

Nasjonalt har karakterene på 10. trinn økt jevnt og trutt de siste årene. I fjor lå landsnittet på 43,3 poeng. Fra 2014-15 ble også valgfag med i beregningsgrunnlaget. Det har bidratt til høyere karakterer på 10. trinn. Avgangskarakterene på 10. trinn i Rana lå i fjor på 41,88 grunnskolepoeng.

I Rana ligger 25,11 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene på laveste mestringsnivå (av tre) på nasjonale prøver. På 8. trinn ligger 11,97 prosent av elevene på det nederste mestringsnivået (av fem nivåer). De beste kommunene ligger på 3,3 prosent. Gjennomsnittskommunen ligger på 10,24 for 8. trinn.

Fra 8. til 9. trinn vil andelen elever på laveste mestringsnivå normalt bli halvert. I Rana har 7,15 prosent av elevene ligget på laveste nivå de siste årene.

Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. I gjennomsnittskommunen oppfylte 82,29 prosent av norsklærerne, matematikklærerne og engelsklærerne kompetansekravene i barneskoletrinnet i 2022. I Rana oppfyller 89,85 prosent av lærerne dette kravet.

På ungdomsskolen i Rana oppfyller 84,44 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Ifølge Elevundersøkelsen sier 85 prosent av elevene på 7. trinn i Rana at de trives godt. Landsgjennomsnittet ligger ifølge FHI på 86,0 prosent.

For tiendeklassingene var andelen elever som trives godt 80 prosent, noe som er en lavere andel enn for sjuendeklassingene.

I mange år økte andelen elever som fikk spesialundervisning på nasjonalt nivå, før det kom et par år med nedgang. På landsbasis får i gjennomsnitt 4,95 prosent av elevene på 1.-4. trinn spesialundervisning.

Andelen elever med spesialundervisning er vesentlig høyere på 10. trinn enn på 1. trinn. Andelen elever i småskolen i Rana som fikk spesialundervisning i 2022, er 2,67 prosent, mot 2,69 prosent i 2021.

På 5.-7. trinn får 6,16 prosent av elevene i Rana spesialundervisning, mot 9,21 prosent i gjennomsnitt for hele landet.

På ungdomsskolen får 5,61 prosent av elevene på 8.-10. trinn i Rana spesialundervisning. Snittet for landet ligger her på 9,97 prosent.

Rana kom på **181. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen grunnskole

Plass	Kommune	Poengsum
1	3427 Tynset	0,931
2	3440 Øyer	0,918
3	5021 Oppdal	0,917
4	3038 Hole	0,903
4	3403 Hamar	0,903
6	3040 Nesbyen	0,900
7	4644 Luster	0,889
8	1515 Herøy	0,886
9	5424 Lyngen	0,884
10	3428 Alvdal	0,878

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	196	221	243	220	225
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	193	245	206	141	209
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		204	257	280	257
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ²	117	126	129	110	101
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ²	185	185	203	207	196
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ²	125	149	194	213	191
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	176	127	115	255	102
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	273	200	201	183	161
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	223	227	258	242	249
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	225	213	251	212	282
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	198	200	201	143	109
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	173	204	271	264	203
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	256	252	272	282	271
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	35	36	24	1	17
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	83	66	48	24	17
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	233	152	102	38	1
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	214	216	192	195	205
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	203	218	193	180	194
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	147	113	189	186	185

²For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	3.31	3.12	2.92	2.99	2.96
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	3.33	3.04	3.28	3.6	3.23
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		3.31	3.29	2.87	3.04
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ³	3.77	3.8	3.92	4.13	4.18
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ³	2.99	3.15	3.22	3.29	3.27
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ³	3.43	3.32	3.25	3.19	3.25
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	3.56	3.92	4.13	2.87	4.57
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	2.66	3.38	3.52	3.7	3.95
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	3.54	3.48	3.38	3.37	3.32
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	3.61	3.63	3.45	4	3.05
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	3.43	3.44	3.45	3.81	3.84
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	3.68	3.4	3.2	3.18	3.38
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	1.43	1.37	1	1	1
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	4.96	4.74	5.44	6	5.91
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	4.42	4.52	5.36	5.54	5.79
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	3.34	3.82	4.56	5.46	6
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	2.11	2.01	2.13	2.3	2.07
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	2.66	2.33	2.8	2.89	2.77
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	1.79	2.61	1.25	1.25	1.31

³For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
GSK01 Snitt grunnskolepoeng, siste fire år	40.5	40.48 ↓	40.95 ↑	41.53 ↑	41.88 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	40.85	41.09	41.67	42.08	42.44
GSK02 Snitt grunnskolepoeng (10. trinn) siste år	40.8	40.1 ↓	42.2 ↑	43 ↑	42.2 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	41.3	41.42	42.7	42.71	42.93
GSK03 Andel elever som har fullført og bestått videregående innen fem år		72.35	73.41 ↑	73.21 ↓	76.22 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→		75.98	77.23	78.1	80
GSK04 Andel elever på laveste mestringsnivå, 5. trinn, snitt siste fire år ⁴	25.43	26.2 ↑	26.05 ↓	25.07 ↓	25.11 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	27.25	27.89	28.3	28.4	28.46
GSK05 Andel elever på laveste mestringsnivå, 8. trinn, snitt siste fire år ⁴	12.73	11.99 ↓	11.74 ↓	11.51 ↓	11.97 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.05	10.02	10.02	9.84	10.24
GSK06 Andel elever på laveste mestringsnivå, 9. trinn, snitt siste fire år ⁴	6.1	6.45 ↑	6.97 ↑	7.29 ↑	7.15 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.9	5.97	5.89	5.96	6.08
GSK07 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 1.-7. trinn	73.86	80.66 ↑	84.55 ↑	76.04 ↓	89.85 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	73.27	76.72	79.36	81.88	82.29
GSK08 Andel lærere med kompetanse til å undervise i norsk, engelsk og matematikk, 8.-10. trinn	56.56	72.92 ↑	77.89 ↑	82.61 ↑	84.44 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	72.42	75.32	77.75	81.11	81.05
GSK09 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 1.-7. trinn	93.78	94.04 ↑	94.59 ↑	94.1 ↓	92.6 ↓
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	93.67	94.32	95.29	94.79	93.8
GSK10 Andel lærere som oppfyller kravene til undervisning, 8.-10. trinn	95.64	96.66 ↑	96.82 ↑	97.33 ↑	93.8 ↓
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	95.43	96.47	97.03	96.66	96.01
GSK11 Trivsel, 7. trinn, snitt siste fem år	88	87 ↓	86 ↓	87 ↑	85 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	88.79	87.76	86.75	85.75	83.57
GSK12 Trivsel, 10. trinn, snitt siste fem år	84	82 ↓	77 ↓	77	80 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	83.16	83.07	81.85	81.71	81.46
GSK13 Fysisk aktivitet, 5.-7. trinn	77	77	77	77	77
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	96.37	94.5	94.83	96.97	96.85
GSK14 Andel elever med spesialundervisning 1.-4. trinn, snitt siste fire år	3.81	3.53 ↓	3.1 ↓	2.69 ↓	2.67 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6.35	6.1	6.13	6.17	6.25
GSK15 Andel elever med spesialundervisning 5.-7. trinn, snitt siste fire år	8.36	7.68 ↓	7.02 ↓	6.5 ↓	6.16 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.75	10.5	10.56	10.57	10.74
GSK16 Andel elever med spesialundervisning 8.-10. trinn, snitt siste fire år	12.72	10.15 ↓	8.76 ↓	6.93 ↓	5.61 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.55	11.19	11.12	11.12	11.29
GSK17 Andel elever som får leksehjelp, 1.-4. trinn	10.28	9.5 ↓	9.6 ↑	10.69 ↑	8.43 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	22.76	23.11	21.13	20.62	19.66
GSK18 Andel elever som får leksehjelp, 5.-7. trinn	21.48	17.66 ↓	22.43 ↑	24.31 ↑	21.98 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.96	32.4	31.07	32.04	30.7
GSK19 Andel elever som får leksehjelp, 8.-10. trinn	3.94	7.68 ↑	1.21 ↓	1.33 ↑	1.61 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.12	11.86	11.19	12.31	12.21

⁴For mindre kommuner med lavt elevtall vil deler av grunnlagsdataene for dette nøkkeltallet kunne være sladdet av Utdanningsdirektoratet. Snittet omfatter i så fall bare data for årene som er gjort tilgjengelig.

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑↓ = endring siden året før, forverring ↑↓ = endring siden året før, forbedring

Pleie og omsorg

- **Rana kommer på 231. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 20% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 28 nøkkeltall for sektoren**

Sektoren har en vekt på 20 prosent i Kommunebarometeret. De viktigste nøkkeltallene er **andel ansatte med fagutdanning, andelen av beboere med omfattende bistandsbehov og andel plasser i sykehjem i skjermet enhet**. Disse tre nøkkeltallene har en vekt på 10 prosent hver i barometeret.

Her er det for øvrig viktig å merke seg at kjøp av plasser i andre kommuner kan utgjøre en vesentlig feilkilde hos de kommunene der dette gjelder.

Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Rana har 79,83 prosent av beboerne på sykehjem et omfattende pleiebehov.

I Rana har 81,9 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen 98,7 prosent.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens.

I Rana tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 60,84 prosent av antall innbyggere over 80 år som bor på sykehjem.

I forhold til andre kommuner kommer Rana greit ut på dette nøkkeltallet.

God tilgang på korttidsplasser på sykehjem er positivt, blant annet for å gi avlastning til pårørende til hjemmeboende brukere. I Rana er andelen 16,42.

I Rana fikk beboerne i snitt 31,8 minutter med lege i uka i fjor.

Snittet per beboer på sykehjem i Rana er nå på 15 minutter i uka med fysioterapeut. Den aller beste kommunen, Nesbyen, ligger til sammenligning på hele 129,6 minutter med fysioterapeut ukentlig.

I Rana er 76,3 prosent av sykehjems plassene regnet som moderne enerom. Det gir kommunen en lav skår på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Antall trygghetsalarm-brukere måles mot antall hjemmeboende eldre over 80.

Målt mot hvor mange over 80 år som bor hjemme, er andelen registrerte trygghetsalarmer i kommunen 41,01 prosent, blant de over 80.

De ti siste årene har det blitt langt flere geriatriske sykepleiere i kommunene.

I Rana er det 9,69 årsverk med geriatrisk sykepleier per 1 000 innbyggere over 80 år. Til sammenligning ligger de beste kommunene helt oppe på rundt 60 årsverk per 1 000 innbyggere.

Kommunen ligger med dette godt an på dette nøkkeltallet.

Rana kom på **231. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen pleie og omsorg

Plass	Kommune	Poengsum
1	3430 Os	0,870
2	4632 Austrheim	0,794
3	4227 Kvinesdal	0,782
4	4224 Åseral	0,771
4	5057 Ørland	0,771
6	3450 Etnedal	0,769
7	5056 Hitra	0,768
8	3039 Flå	0,766
8	4205 Lindesnes	0,766
10	4622 Kvam	0,765

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	89	96	101	145	92
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	135	172	159	104	219
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	113	106	124	100	105
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	155	162	142	130	183
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	125	137	172	239	182
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	271	239	262	254	262
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	293	294	320	326	328
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁵	64				
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	275	264	268	285	278
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	80	89	99	105	92
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	258	288	337	315	301
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	195	205	238	339	300
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	298	113	73	58	65
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år	154	142	134	152	50
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	120	90	98	134	123
PO16 Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	292	241	246	200	198
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	159	171	174	152	167
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	105	110	135	128	159
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	208	223	211	214	223

⁵Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

Karakterer

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettete årsverk) som har fagutdanning	4.12	3.97	3.93	3.78	3.97
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	3.74	3.6	3.75	3.96	3.38
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	3.59	3.59	3.55	3.81	3.74
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	3.25	3.18	3.41	3.5	2.94
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	3.53	3.46	2.93	2.33	3.07
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	1.96	2.31	2.01	1.99	1.9
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	3.02	3.07	2.56	2.52	2.22
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁶	3.39				
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	1.53	1.56	1.74	1.6	1.62
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	3.62	3.59	3.59	3.58	3.68
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	3.18	2.76	1.38	2.83	3.17
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	1	1	1	1	3.33
PO13 Andel trygghetsalarmer blant hjemmeboende eldre enn 80 år	1	4.32	4.21	4.15	4.11
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år	2.07	2.4	2.67	2.39	3.79
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	3.29	3.52	3.52	3.25	3.31
PO16 Mottakere av matombringing, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	1	2.38	2.27	3.06	3.12
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	3.42	3.31	3.48	3.59	3.55
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	3.9	3.85	3.84	3.87	3.66
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	2.85	2.72	3.03	3	2.91

⁶Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
PO01 Andelen av ansatte (brukerrettede årsverk) som har fagutdanning	81.4	81.6 ↑	81.5 ↓	80.2 ↓	81.9 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	77.64	77.86	78.16	78.31	78.06
PO02 Andel av beboere i institusjon totalt med omfattende bistandsbehov	84.45	81.43 ↓	85.54 ↑	88.33 ↑	79.83 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	80.19	79.75	81.97	82.02	81.15
PO03 Andel plasser i skjermet enhet, målt mot beboere på sykehjem over 80 år	53.8	54.7 ↑	55 ↑	59.76 ↑	60.84 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	46.75	46.3	48.56	49.07	50.17
PO04 Andel av opphold på sykehjem som er korttidsopphold	16.53	16.47 ↓	16.63 ↑	17.84 ↑	16.42 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	17.99	18.7	17.04	17.76	18.91
PO05 Tid med lege på sykehjem, minutter pr. uke	34.2	32.4 ↓	30.6 ↓	26.4 ↓	31.8 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	33.04	32.85	34.69	35.36	35.46
PO06 Tid med fysioterapeut på sykehjem, minutter pr. uke	12	15.6 ↑	15 ↓	15.6 ↑	15 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	26.45	27.02	28.37	28.46	28.83
PO07 Andel brukertilpasset enerom på sykehjem med bad/wc	74	74.7 ↑	74.7	74.7	76.3 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	90.14	90.43	91.98	93.09	93.9
PO08 Andel personer med demens som har tilbud om dagaktivitet ⁷	35.8				
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	37.13	37.76	30.02	33.4	
PO09 Rehabilitering plasser mot innbyggere 67 år og over	1.56	1.53 ↓	1.49 ↓	1.45 ↓	1.43 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.35	4.98	4.6	4.87	4.83
PO10 Hjemmesykepleie gjennomsnittlig antall timer i uka	6	5.9 ↓	5.8 ↓	5.7 ↓	6.3 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.83	4.91	4.99	5	5.09
PO11 Andel vedtak om helsetjenester i hjemmet, som iverksettes innen 15 dager	95	91 ↓	88.1 ↓	92.35 ↑	93.44 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	97.22	97.35	96.49	95.6	96
PO12 Døgn på sykehus for utskrivningsklare pasienter pr. 10.000 innbyggere	375.07	431.56 ↑	350.04 ↓	581.02 ↑	238.26 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	135.13	145.31	110.2	111.34	127.34
PO13 Andel trygghetsalarker blant hjemmeboende eldre enn 80 år	0	35.3 ↑	39.5 ↑	41.08 ↑	41.01 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	32.31	26.42	32.54	33.65	34.84
PO14 Årsverk av ergoterapeut per 1000 innbyggere over 80 år	2.39	3.07 ↑	3.54 ↑	3.12 ↓	8.48 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.53	5.38	5.24	5.53	5.71
PO15 Årsverk av geriatrisk sykepleier per 1000 innbyggere over 80 år	10.69	11.82 ↑	11.47 ↓	9.68 ↓	9.69 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.65	11.22	10.85	10.7	10.48
PO16 Mottakere av matombringning, gruppa over 80 år som ikke bor på institusjon	0	14.86 ↑	14.08 ↓	22.53 ↑	23.97 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	27.99	26.91	27.71	27.28	28.27
PO17 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i arbeid og studier	78.41	76.92 ↓	78.81 ↑	80.59 ↑	79.93 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	79.49	79.4	79.3	79.85	79.48
PO18 Andel som fullt ut får dekket opplevd behov for bistand til å delta i fritidsaktiviteter	66.36	65.99 ↓	65.48 ↓	65.61 ↑	62.21 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	59.9	60.41	60.02	59.64	59.9
PO19 Mottakere av BPA, støttekontakt og omsorgslønn per 1.000 innbyggere	9.12	8.86 ↓	9.43 ↑	9.12 ↓	9.05 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	11.73	11.81	11.21	10.99	11.36

⁷Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑↓ = endring siden året før, forverring ↑↓ = endring siden året før, forbedring

Barnevern

- **Rana kommer på 267. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 13 nøkkeltall for sektoren**

Nøkkeltallene for andel barn i barnevernet og andel undersøkelser gjennomført innenfor tre måneder er de tyngste for sektoren. Hver har en vekt på 15 prosent. Andel barn i institusjon og fagutdannet per 1 000 barn har begge en vekt på 10 prosent av sektoren.

Den eneste datakilden for nøkkeltallene i barnevernssektoren er SSB.

Andelen barn i barnevernet er justert for behovet slik det er definert i kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. I barometeret er det positivt at andelen er lav. Man kan argumentere for at lav andel kan indikere at barnevernet ikke er nok involvert. Likevel må det i utgangspunktet regnes som positivt når barn ikke er omfattet av tiltak i barnevernets regi.

Generelt er andelen fristbrudd redusert kraftig de siste årene. For Rana sin del ble 98 prosent av undersøkelsene gjennomført innen 3 måneder i 2022.

I løpet av de fire siste årene sett under ett, behandles 63 prosent av sakene innenfor 3 måneder i kommunen. Til sammenligning ligger tilsvarende andel for de beste kommunene i landet på 100 prosent.

Målt mot antall mindreårige, har bemanningen i barnevernet økt med rundt 80 prosent i Kommune-Norge siden 2010. Andelen har aldri vært høyere. Bemanningen av fagpersonell i barnevernet i Rana er 5,49 stillinger per 1000 mindreårige i kommunen.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk er en annen måte å måle bemanningen på. I Rana er tallet 14,8, mot 14,70 barnevernssaker per årsverk nasjonalt.

I Rana har 82,5 prosent av barna som er omplassert, en omsorgsplan.

Målt over de siste fire årene har 85,94 prosent av barna under omsorg i Rana hatt omsorgsplan.

Kommunene bruker mer penger på forebyggende tiltak for barn i alderen 0-5 år. Det kan redusere behovet for barnevernstiltak senere. I barnevernsreformen er økt vekt på tidlig innsats og forebyggende tiltak et tydelig mål.

Korrigert for lønns- og prisvekst var disse utgifterne i Rana på 14 058,82 kroner per barn under 5 år i fjor. Nasjonalt er tilsvarende sum 14 842,82 kroner.

Brukerundersøkelse er et viktig verktøy i kvalitetsutviklingen i kommunen, for å sammenligne seg med andre kommuner og til bruk i dialog med brukerne. Likevel er det få kommuner som oppgir at de har hatt brukerundersøkelser i barnevernet.

Rana kom på **267. plass** innen barnevern.

Ti beste innen barnevern

Plass	Kommune	Poengsum
1	3050 Flesberg	0,209
2	3030 Lillestrøm	0,206
2	3423 Stor-Elvdal	0,206
4	3811 Færder	0,205
5	3804 Sandefjord	0,203
6	1134 Suldal	0,202
6	5424 Lyngen	0,202
8	3024 Bærum	0,200
8	4616 Tysnes	0,200
10	1815 Vega	0,199

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	173	193	177	178	168
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	334	330	337	266	102
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	266	330	338	335	339
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem				18	
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	156	147	132	195	202
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	219	157	145	191	176
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	158	194	223	238	231
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	324	322	248	225	240
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	133	155	194	241	257
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	273	324	339	339	335
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	308	287	326	308	256
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	38	90	176	108	105

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	3.64	3.5	3.79	3.78	3.78
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	1.86	1.83	1	3.34	5.52
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	3.15	1.85	1	1	1
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem				3.61	
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	3.32	3.13	3.4	2.54	2.61
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	3.48	4	4.01	4	4.01
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	4.14	3.31	3.14	2.6	2.8
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	1.94	1	1.71	2.74	1.4
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	5.62	5.59	5.42	4.97	4.67
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	3.27	2.22	1	1	1.99
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	2.17	2.14	1.29	1.47	2.07
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	4.38	3.59	1	3.48	3.4

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
BV01 Andel barn i barnevernet, korrigert for behovet	4.77	4.85 ↑	4.52 ↓	4.25 ↓	3.85 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	4.98	4.85	4.86	4.6	4.18
BV02 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder	29	28 ↓	40 ↑	86 ↑	98 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	84.77	84	88.31	88.77	89.53
BV03 Andel undersøkelser gjennomført innenfor 3 måneder, 4-årsserie	73.75	58.5 ↓	45.5 ↓	45.75 ↑	63 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	78.9	80.38	85.77	87.02	88.23
BV04 Andel barn i institusjon og fosterhjem				25.82	
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	27.9	26.05	27.36	26.42	26.97
BV05 Andel barn i institusjon og fosterhjem, 4-årsserie					
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.6%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	28.69	28.12	27.19	26.74	26.61
BV06 Fagutdannet per 1000 barn	5.21	5.49 ↑	6.23 ↑	5.46 ↓	5.49 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.6%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	5.62	6.01	6.34	6.62	6.51
BV07 Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (f244)	20.6	17.9 ↓	16 ↓	16.6 ↑	14.8 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	19.63	21.87	18.11	19.05	16.99
BV08 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan	96	91.67 ↓	88.64 ↓	80.95 ↓	82.5 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	94.61	95.37	95.96	95.86	96.13
BV09 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan	32.63	22.53 ↓	54.38 ↑	74.15 ↑	42.34 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	86.79	88.86	87.7	89.35	89.01
BV10 Andel barn under omsorg som har omsorgsplan, snitt siste 4 år	95.42	95.09 ↓	94.08 ↓	89.31 ↓	85.94 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	69.73	70.33	74.54	73.99	73.67
BV11 Andel barn under omsorg som har tiltaksplan, snitt siste 4 år	72.82	55.47 ↓	45.52 ↓	45.92 ↑	48.35 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	77.23	79.53	84.1	85.19	84.06
BV12 Netto utgift forebygging per innbygger, 0-5 år	7643.26	9286.85 ↑	8842.18 ↓	10812.24 ↑	14058.82 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.1%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	12493.42	13980.28	14498.46	17184.41	18798.47
BV13 Hvor mange av de siste fire årene har kommunen hatt brukerundersøkelse i barnevernet?	2	1 ↓	0 ↓	1 ↑	1
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.1%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	0.9	0.88	0.93	1.01	1.04

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Barnehage

- **Rana kommer på 124. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 13 nøkkeltall for sektoren**

De viktigste tallene i barnehagesektoren er **grunnbemanning per barn i kommunale barnehager, andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, og andelen ansatte i kommunale barnehager som har pedagogisk utdanning.**

Disse nøkkeltallene har hver for seg en vekt på 15 prosent av sektoren, og utgjør altså til sammen 45 prosent av sektorens vekt.

Datakildene i denne sektoren er Utdanningsdirektoratet og SSB.

Hvis man ser på gjennomsnittet for hele landet, holdt bemanningen i **kommunale** barnehager seg på 5,6 barn per voksen i både 2021 og 2022.

For Rana var tallet 5,9 barn per voksen i kommunale barnehager i fjor.

Ut i fra de gjennomsnittlige verdiene, økte antall barn per voksne i **private** barnehager fra 5,7 i 2021 til 5,8 i fjor.

I Rana var det 5,7 barn per voksne i fjor. Barnehagenormen, som innebærer at barnehagene skal ha en grunnbemanning som tilsvarer minimum én ansatt per tre barn under tre år og én ansatt per seks barn over tre år, ble innført fra 1. august 2018.

Siden kommunene har det samlede ansvaret for å levere barnehagetjenester til innbyggerne, tar vi også med noen data for private barnehager, som egne nøkkeltall.

Rana har ifølge statistikkene lavere bemanning i de kommunale barnehagene enn de fleste andre. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Hva har antallet voksne å si for kvaliteten?

I 2018 innførte regjeringen nye utdanningskrav til personalet i barnehager. Andelen kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen, uten dispensasjoner, var i fjor på 65,7 prosent. I Rana oppfyller 77,8 prosent av de kommunale barnehagene pedagognormen (uten dispensasjon), ifølge tall fra Utdanningsdirektoratet.

50,5 prosent av de ansatte i de kommunale barne-

hagene i Rana har pedagogisk utdanning.

Andelen menn ansatt i barnehager er stabilt, nasjonalt er tallet 12,3 prosent. Allerede i 1997 satte den daværende regjeringen et mål om å ha 20 prosent menn i barnehagene. Målsettingen er senere fulgt opp i tre handlingsplaner, den siste i 2014. Andelen menn som jobber i barnehagene i Rana er på 12,1 prosent. De beste ligger på 33,3 prosent menn.

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, har økt mye de siste årene. Nasjonalt har andelen økt fra 80,3 i 2017 til 86,2 prosent i fjor. I Rana går 75,2 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene.

Stadig flere barn går i barnehager med mer enn 100 plasser, og i snitt har størrelsen økt med 20 prosent de siste 10 årene. Dette har skapt debatt: Klarer store enheter å ivareta barnehagens mange kvalitetsmål?

En gjennomsnittsbarnehage i Norge har nå 47,87 barn. Barnehagene i Rana har ifølge statistikken 50,43 barn i snitt. Nasjonalt viser tallene at 93,55 prosent av alle barn i barnehagealder hadde plass i barnehagen i 2022. I Rana har 95,85 prosent av barna barnehageplass. Rana kom på **124. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen barnehage

Plass	Kommune	Poengsum
1	5437 Karasjok	0,471
2	1577 Volda	0,457
3	5428 Nordreisa	0,440
4	3416 Eidskog	0,434
4	3423 Stor-Elvdal	0,434
6	3437 Sel	0,430
6	4612 Sveio	0,430
6	4651 Stryn	0,430
9	5406 Hammerfest	0,428
10	3422 Åmot	0,426

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	283	292	306	307	296
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	56	77	75	94	95
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	169	181	154	1	167
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	106	147	157	1	1
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	97	86	79	24	44
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	166	128	116	115	101
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	99	92	92	105	91
BH08 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste år	146	247	254	226	249
BH09 Andel av minoritetspråklige barn som går i barnehage siste fire år	146	191	251	253	282
BH10 Antall barn per barnehage	281	284	275	264	254
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	268	270	243	211	210
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	81	75	87	92	80
BH13 Andel 1-5-åringer med barnehageplass	74	57	71	64	77

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	2.48	2.27	2.38	1.59	2.11
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	3.63	3.42	3.22	2.66	2.65
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	3.53	3.61	5.04	6	4.33
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	3.38	3.21	3.08	6	6
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	3.91	4.05	4	4.6	4.2
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	3.14	3.49	3.59	3.49	3.61
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	3.7	3.86	3.88	3.67	3.77
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	3.5	3.25	3.19	3.33	3.14
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	3.58	3.52	2.79	2.94	2.78
BH10 Antall barn per barnehage	2.73	2.72	2.77	2.91	2.97
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	2.15	2.07	1.96	2.31	2.28
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	3.34	3.4	3.35	3.28	3.37
BH13 Andel 1-5-åringene med barnehageplass	3.75	3.68	3.67	3.86	3.86

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
BH01 Antall barn per årsverk, kommunale barnehager	6	5.9 ↓	5.9	5.9	5.9
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.38	5.32	5.25	5.25	5.27
BH02 Antall barn per årsverk, private barnehager	5.6	5.6	5.6	5.7 ↑	5.7
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.73	5.56	5.54	5.55	5.55
BH03 Andel kommunale barnehager som oppfyller pedagognormen	55.6	66.7 ↑	88.9 ↑	100 ↑	77.8 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	55.07	65.21	71.02	73.09	66.7
BH04 Andel private barnehager som oppfyller pedagognormen	50	57.1 ↑	57.1	100 ↑	92.9 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	52.43	64.57	68.47	69.83	66.61
BH05 Andel ansatte i kommunale barnehager med pedagogisk utdanning	46.4	48 ↑	49.2 ↑	54.8 ↑	50.5 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	40.99	42.37	43.93	43.67	42.88
BH06 Andel ansatte i private barnehager med pedagogisk utdanning	36.4	43 ↑	44.3 ↑	43.4 ↓	44.8 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	42.56	43.2	43.17	43.64	43.52
BH07 Andel ansatte som er menn, alle barnehager	11.2	11.4 ↑	11.8 ↑	11 ↓	12.1 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	9.25	8.88	9.13	9.42	9.55
BH08 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste år	83.7	75.8 ↓	75.2 ↓	79.7 ↑	75.2 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	83.66	84.41	85.91	85.43	83.09
BH09 Andel av minoritetsspråklige barn som går i barnehage siste fire år	81.62	79.75 ↓	78.55 ↓	78.6 ↑	76.48 ↓
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	76.98	78.18	82.95	83.21	83.17
BH10 Antall barn per barnehage	54.91	53.96 ↓	52 ↓	50.17 ↓	50.43 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	40.46	39.98	40.33	40.29	41.5
BH11 Leke- og oppholdsareal per barn i kommunale barnehager	5.7	5.7	6.2 ↑	6.7 ↑	6.6 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	7.36	7.58	7.82	8.05	7.94
BH12 Leke- og oppholdsareal per barn i private barnehager	5.9	6.1 ↑	6.1	6 ↓	6.1 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6.06	6.2	6.27	6.23	6.25
BH13 Andel 1-5-åringene med barnehageplass	94.59	95.36 ↑	95.14 ↓	96.43 ↑	95.85 ↓
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	91.21	91.63	92.14	92.72	92.71

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Helse

- Rana kommer på **179. plass** i denne sektoren i endelig **Kommunebarometer for 2023**
- Sektoren utgjør **7,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **14 nøkkeltall** for sektoren

De tyngste nøkkeltallene er **legedekning, dekning av helsesykepleier, skolehelse, hjemmebesøk og vaksinasjonsgrad**. Hvert av disse nøkkeltallene har en vekt på 10 prosent av sektoren.

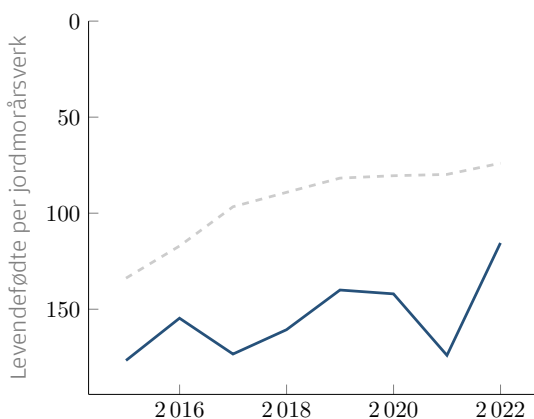
Datakildene våre i denne sektoren er SSB, Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet.

Rana brukte 222,06 kroner per innbygger over 4 år til forebyggende helsearbeid i 2020.

Det store bildet er at det blir stadig flere helsesykepleiere og jordmødre i Kommune-Norge. Tallene våre tar forbehold om at det er riktig stillingskode som er ført i den såkalte A-meldingen, slik at årsverkene registreres riktig.

Antall jordmødre i Rana kommune tilsvarer et omregnet tall på 86,58 per 10 000 fødte. Nøkkeltallet ligger under gjennomsnittet av kommunene.

Diagrammet viser utviklingen i hvordan antallet levendefødte barn fordeler seg på kommunens jordmorårsverk.

FIGUR 1: Endring i avtalte jordmorårsverk i Rana kommune, målt ved antall levendefødte per jordmorårsverk. Utvikling over tid. Stiplet linje viser gjennomsnittet for alle kommunene. Y-aksen er invertert slik at økende jordmordekning gir stigende forløp.

Dekningen av helsesykepleiere målt mot antall småbarn i Rana kommune er 51,12 årsverk per 10 000 innbyggere i alderen 0-5 år.

Fordi vi opererer med årsverk per 10 000, kan tal-

let bli svært høyt for små kommuner med få barn. Regnestykket for Rana er:

$$\left(\frac{e_1 \leftarrow 7.3}{d_1 \leftarrow 1428.0} \right) \cdot 10000 \approx \underline{\underline{51.12}}$$

e_1 er antall årsverk med helsesykepleier, d_1 antall innbyggere mellom 0 og 5 år.

I Rana fikk 96,4 prosent av barna helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn, mot 83,83 prosent året før.

Vaksinasjonsgraden for 2- og 9-åringene har stor betydning for kommunens rangering innenfor helsesektoren. I Kommune-Norge varierte vaksinasjonsgraden mellom 58,1 prosent og 99,3 prosent for 2-åringene, og mellom 87,9 prosent og 99,5 prosent for 9-åringene i 2020.

I Rana er det ledig plass på 0 prosent av fastlegelisterne. Kommunen ligger dårlig an på dette nøkkeltallet i forhold til andre kommuner.

Målt mot folketallet er det 1,73 psykiatriske sykepleiere per 10 000 innbyggere i Rana kommune.

Totalt sett for helsesektoren kom Rana kommune på **179. plass** i årets Kommunebarometer.

Ti beste innen helse

Plass	Kommune	Poengsum
1	3825 Vinje	0,327
2	5021 Oppdal	0,317
3	3043 Ål	0,315
3	3412 Løten	0,315
3	4617 Kvinnherad	0,315
6	4215 Lillesand	0,309
7	3052 Nore og Uvdal	0,308
8	3437 Sel	0,307
9	3024 Bærum	0,303
9	4224 Åseral	0,303

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	209	211	213	215	219
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	311	298	300	238	181
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	1	307	311	293	299
HE04 Andel ledige listeplasser	293	293	297	255	238
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	176	244	253	263	300
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	256	272	271	260	254
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	183	186	199	215	194
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ⁸	151	88	161	171	151
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår		243	1	247	194
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	1	1	197	133	160
HE11 Vaksine, 2-åringer	35	62	61	150	85
HE12 Vaksine, 9-åringer	92	58	52	68	52
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ⁹	334	334	334	334	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	159	156	150	208	221

⁸Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

⁹Tall for 2022 ble ikke publisert av FHI før barometeret ble laget

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	2.67	2.58	2.43	2.4	2.53
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	1	1	1	1	1
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	6	2.92	2.82	3.2	2.8
HE04 Andel ledige listeplasser	1	1	1	1	1
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	2.97	2.41	2.56	2.42	2.01
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	1.13	1.11	1.13	1.15	1.13
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	1.54	1.84	1.74	1.49	1.7
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ¹⁰	3.73	4.59	3.9	3.74	3.93
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår		3.32	6	3.33	4.93
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	6	6	4.22	5.59	5.03
HE11 Vaksine, 2-åringer	5.15	4.91	4.87	3.91	4.23
HE12 Vaksine, 9-åringer	4.46	4.81	4.95	4.71	4.59
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ¹¹	1	1	1	1	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	3.08	3.16	3.19	2.68	2.44

¹⁰Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

¹¹Tall for 2022 ble ikke publisert av FHI før barometeret ble laget

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
HE01 Avtalte legeårsverk per 10000 innbyggere	11.8	12.1 ↑	12.3 ↑	12.5 ↑	13.1 ↑
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14.21	14.58	14.69	15.07	15.49
HE02 Andel av fastlegelistene som er åpne	0	0	0	0	0
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	50.71	45.55	40.54	32.59	23.87
HE03 Andel av fastlegelistene som mangler lege	0	28.57 ↑	35 ↑	21.74 ↓	38.1 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.71	6.98	10.86	10.99	13.81
HE04 Andel ledige listeplasser	0	0	0	0	0
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	10.02	9.32	8.31	7.35	5.72
HE05 Andel helsesykepleier-årsverk per 10 000 innbyggere under fem år	88.55	69.72 ↓	74.83 ↑	69.54 ↓	51.12 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	108.72	115.6	119.78	122.14	127.01
HE06 Årsverk av psykiatriske sykepleiere, per 10 000 innbyggere	1.52	1.3 ↓	1.46 ↑	1.61 ↑	1.73 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	28.64	27.96	27.63	26.87	31.76
HE07 Årsverk av jordmødre per 10 000 fødte	62.24	71.43 ↑	70.42 ↓	57.47 ↓	86.58 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	215.33	212.87	236.88	215.91	254.92
HE08 Antall sykehusopphold per 1000 innbyggere ¹²	110.17	144.86 ↑	141.59 ↓	151.46 ↑	155.08 ↑
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	114.03	171.55	147.15	155.28	162.36
HE09 Andel med fullført helseundersøkelse innen 1. skoleår		84.11	100 ↑	83.83 ↓	96.4 ↑
Vekt i sektor: 7.7%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	85.92	89.61	90.04	89.47	91.62
HE10 Andel fødte med hjemmebesøk innen 14 dager	100	100	88.73 ↓	98.08 ↑	96.54 ↓
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	91.9	92.24	84.15	88.19	91.09
HE11 Vaksine, 2-åringer	97.4	97.3 ↓	97.5 ↑	96.5 ↓	96.8 ↑
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	94.3	95.11	95.57	96.01	95.77
HE12 Vaksine, 9-åringer	96.5	97.5 ↑	97.9 ↑	97.9	97.9
Vekt i sektor: 10.2%, vekt totalt: 0.8%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	94.88	95.51	95.98	96.5	96.66
HE13 Legemiddelbruk per 10000 innbyggere ¹³	7147	7178 ↑	7123 ↓	7129 ↑	
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	6641.38	6689.74	6675.01	6690.48	
HE14 Netto utgifter til forebygging (funksjon 233) per innbygger over 4 år	177.23	197.83 ↑	223.4 ↑	222.43 ↓	222.06 ↓
Vekt i sektor: 5.2%, vekt totalt: 0.4%					
Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	232.74	246.72	274.37	362.37	422.32

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

¹²Tall for 2022 ble ikke publisert av Helsedirektoratet før barometeret ble laget

¹³Tall for 2022 ble ikke publisert av FHI før barometeret ble laget

Sosialtjeneste

- **Rana kommer på 143. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 7,5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 11 nøkkeltall for sektoren**

Stønadslengde for eldre mottakere, andel som er på stønad i over seks måneder og ti måneder, andelen som har sosialhjelp som hovedinntekt, andelen mottakere av kvalifiseringsstønad og årsverk til økonomisk rådgivning har alle en vekt på 10 prosent av sektoren.

Resten av nøkkeltallene har en vekt på mindre enn 10 prosent hver.

SSB er datakilde for alle nøkkeltallene i denne sektoren.

Nasjonalt er stønadslengden for unge mottakere på måneder. I Rana går unge mottakere gjennomsnittlig på sosialhjelp i 3,6 måneder.

I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent.

Blant mottakere over 25 år er den gjennomsnittlige stønadstiden nasjonalt måneder. For de over 25 år i kommunen er stønadstiden 16,6 måneder.

Når vi korrigerer for behovet, mottar 2,51 prosent av innbyggerne over 25 år i Rana sosialhjelp. Tendensen for Kommune-Norge er 3,75 prosent.

27,42 prosent av dem som går på sosialhjelp i Norge, mottar den i mer enn 6 måneder, og 12,52 prosent får stønad i mer enn 10 måneder.

25,75 prosent av dem som går på sosialstønad i Rana mottar den i minst 6 måneder.

Sosialstønad gis i over 10 måneder til 14,25 prosent av dem som mottar støtte.

Nasjonalt har 15,36 prosent av de med sosialhjelp dette som hovedinntekt.

Andelen mottakere i kommunen som har sosialhjelp som hovedinntekt er 14,02 prosent. I barometeret er lav verdi positivt.

På landsbasis ble 80,09 prosent av søknadene om kommunal bolig innfridd i fjor. Andelen har vært ganske stabil de siste ti årene.

I Rana ble 86,84 prosent av søknadene om kommunal bolig innvilget i fjor.

Rana kom på **143. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen sosialtjeneste

Plass	Kommune	Poengsum
1	3435 Vågå	0,341
2	1820 Alstahaug	0,336
3	1824 Vefsn	0,333
4	3448 Nordre Land	0,329
5	5444 Sør-Varanger	0,328
6	1531 Sula	0,324
7	5402 Harstad	0,323
8	3434 Lom	0,318
9	5022 Rennebu	0,315
10	3438 Sør-Fron	0,314

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	151	145	132	132	154
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	203	187	233	210	187
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	163	184	174	161	91
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁴					32
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	197	195	191	193	143
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	179	165	205	185	175
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	173	125	167	235	153
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	118	143	124	113	
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	195	204	197	145	143
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	93	139	135	118	133
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	130	120	117	102	

¹⁴Som følge av nye aldersintervaller fra SSB i overgangen fra gammel tabell (13138) til ny tabell (13995), er alderskohorten for SOS04 utvidet fra 25-66 til 25-67. Av den grunn mangler historikk for dette nøkkeltallet.

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	3.46	3.51	3.81	3.61	3.64
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	3.03	3.1	2.88	3.29	3.38
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	3.58	3.43	3.51	3.59	4.29
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁵					4.85
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	3.14	3.19	3.26	3.3	3.7
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	3.21	3.28	2.9	3.16	3.29
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	3.1	3.44	3.11	2.55	3.18
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	2.96	2.55	3.01	2.98	
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	1.9	1.9	1.94	2.1	2.26
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	5	4.15	4.51	4.56	4.35
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	1.24	1.33	1.45	1.62	

¹⁵Som følge av nye aldersintervaller fra SSB i overgangen fra gammel tabell (13138) til ny tabell (13995), er alderskohorten for SOS04 utvidet fra 25-66 til 25-67. Av den grunn mangler historikk for dette nøkkeltallet.

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
SOS01 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 18-24 år	4	4	3.5 ↓	3.6 ↑	3.6
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.92	4.01	3.82	3.76	3.75
SOS02 Snitt stønadslengde i antall måneder for mottakere av sosialhjelp, 25-66 år	5.1	5 ↓	5	4.9 ↓	16.6 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.6	4.64	4.44	4.39	16.14
SOS03 Andel 18-24 på sosialhjelp, korrigert	7.24	7.14 ↓	6.34 ↓	5.62 ↓	4.62 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	7.47	6.78	6.37	5.82	6
SOS04 Andel 25-67 på sosialhjelp, korrigert ¹⁶					2.51
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→					3.75
SOS05 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	35.78	35.28 ↓	33.64 ↓	32.05 ↓	25.75 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.62	32.17	31.27	29.87	27.42
SOS06 Andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp i 10 måneder eller mer	18.85	17.64 ↓	20.15 ↑	17.52 ↓	14.25 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	16.15	16.16	15.96	14.61	12.52
SOS07 Andel av mottakerne som har arbeidsinntekt som hovedinntektskilde	11.02	13.59 ↑	13.12 ↓	11.32 ↓	14.02 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.68	13.85	14.69	15.81	15.36
SOS08 Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av dem som går over 6 mnd på sosialhjelp	11.61	10.09 ↓	14.84 ↑	15.33 ↑	
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14.83	16.32	18.46	19.38	16.9
SOS09 Årsverk til økonomisk rådgivning per 1000 langtidsmottakere av stønad	8.93	9.17 ↑	10.99 ↑	20 ↑	17.86 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	24.71	25.54	29.2	45.46	35.58
SOS10 Andel søknader om kommunal bolig som blir innvilget	90.73	84.38 ↓	88.17 ↑	87.98 ↓	86.84 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	76.89	78.93	80.19	79.09	80.09
SOS11 Mottakere med individuell plan, målt mot mottakere som går mer enn 6 måneder på stønad	2.68	2.75 ↑	1.65 ↓	2 ↑	
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	21.27	19.5	9.09	8	19.65

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

¹⁶Som følge av nye aldersintervaller fra SSB i overgangen fra gammel tabell (13138) til ny tabell (13995), er alderskohorten for SOS04 utvidet fra 25-66 til 25-67. Av den grunn mangler historikk for dette nøkkeltallet.

Kultur

- Rana kommer på **30. plass** i denne sektoren i endelig **Kommunebarometer for 2023**
- Sektoren utgjør **2,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **11 nøkkeltall** for sektoren

De tre tyngste nøkkeltallene i kultursektoren er **netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge, netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger** og **antall ansatte kulturarbeidere i kommunen**. Til sammen har disse tre nøkkeltallene en vekt på 45 prosent av sektoren.

Datakildene er SSB og kulturindeksen til Telemarksforskning.¹⁷

Innbyggerne i Rana avla i snitt 3,02 besøk hver på bibliotek, noe som er likt med svært mange andre kommuner i Norge.

I Rana var det 1,64 kinobesøk per innbygger. Kommunen ligger dermed høyt i antallet kinobesøk, sammenlignet med andre kommuner.

Telemarksforskning setter sammen årlige oversikter over hvor mange kulturarbeidere det er i kommunene, både i privat og offentlig regi. For Rana er sysselsettingen innen kultur 19,63 per 1 000 innbyggere.

Andelen av barn fra kommunen som faktisk går på musikk- og kulturskole er 10,03, ifølge tallene.

Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning viser hvor

mange timer hver enkelt elev i kulturskolen får. I Rana får elevene 21,83 timer med undervisning.

Rana kom på **30. plass** innen denne sektoren.

¹⁷Tallene fra kulturindeksen er innhentet i 2021, men presenteres i kolonnen for 2022 i Kommunebarometeret.

Ti beste innen kultur

Plass	Kommune	Poengsum
1	4222 Bykle	0,264
2	4221 Valle	0,225
3	1134 Suldal	0,220
4	4636 Solund	0,219
5	3824 Tokke	0,215
6	0301 Oslo	0,208
6	3823 Fyresdal	0,208
6	4619 Eidfjord	0,208
9	5046 Høylandet	0,205
10	4641 Aurland	0,204

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	92	102	174	159	166
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁸	162	172	114	196	225
KULO3 Utlån per innbygger	157	187	273	273	263
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	125	88	138	127	168
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	229	234	114	53	231
KULO6 Kinobesøk per innbygger	63	66	78	55	56
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ¹⁸	1	1	1	324	1
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	301	289	293	296	298
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁸	71	108	131	77	66
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	131	125	183	144	149
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	68	55	80	118	65

¹⁸Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	3.57	3.5	2.91	3.05	3.16
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ¹⁹	3.43	3.31	3.54	1.83	2.63
KULO3 Utlån per innbygger	3.23	3	1.97	1.85	2.3
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	3.52	3.64	3.46	3.49	3.11
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	2.53	2.48	3.5	3.67	2.36
KULO6 Kinobesøk per innbygger	3.95	3.91	3.77	4.04	4.06
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ¹⁹	6	6	6	1.01	6
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	1.85	1.94	1.73	2.04	2.03
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ¹⁹	3.51	3.4	2.81	3.52	3.64
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	2.17	2.08	1.56	1.74	1.77
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	3.89	3.93	3.74	3.58	3.91

¹⁹Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
KULO1 Besøk i folkebibliotek per innbygger	5.03	4.61 ↓	2.21 ↓	2.69 ↑	3.02 ↑
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4.48	4.57	2.86	3.27	3.46
KULO2 Andel av voksne som er aktive lånere på biblioteket ²⁰	13.89	14.96 ↑	15.51 ↑	10.16 ↓	10.22 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14.27	16.13	14.18	28.11	12.65
KULO3 Utlån per innbygger	2.98	2.7 ↓	1.57 ↓	1.67 ↑	1.81 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.33	3.33	2.56	2.84	2.75
KULO4 Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud for barn og unge	1337.67	1745.93 ↑	1211.93 ↓	1340.66 ↑	1219.13 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1287.87	1311.67	1232.73	1343.84	1444.83
KULO5 Netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg per innbygger	505.34	548.16 ↑	943.95 ↑	1465.01 ↑	656.24 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	808.84	914.17	941.31	1000.8	1072.1
KULO6 Kinobesøk per innbygger	2.21	1.9 ↓	0.78 ↓	1.11 ↑	1.64 ↑
Vekt i sektor: 2.5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1.4	1.23	0.58	0.63	0.93
KULO7 Ansatte kulturarbeidere i kommunen, per 1000 innbygger ²⁰	19.53	41.32 ↑	20.59 ↓	0.23 ↓	19.63 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.59	12.28	5.75	40.87	6.19
KULO8 Andel av elevene som går på kommunens musikk- og kulturskole	10.17	11.04 ↑	11.08 ↑	9.82 ↓	10.03 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	24.34	24.31	22.25	22.85	22.73
KULO9 Antall timer i kulturskolen, per elev ²⁰	17.45	15.73 ↓	16.45 ↑	18.09 ↑	21.83 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	15.93	16.21	19.46	16.65	17.74
KULO10 Kommunale fritidssentre, årlige besøk per 1000 innbyggere 6-20 år	468	482 ↑	203 ↓	408 ↑	490 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	977.14	1117.26	890.91	1364.58	1519.38
KULO11 Andel av kulturutgiftene som er overført til frivillige	16.93	17.49 ↑	14.83 ↓	13.38 ↓	17.71 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.29	11.45	11.14	11.75	12.03

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

²⁰Tallene fra Telemarksforskning er fra året før

Klima og natur

- **Rana kommer på 47. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 15 nøkkeltall for sektoren**

I årets utgave av Kommunebarometeret har vi innført en ny sektor, Klima og natur. Den erstatter den tidligere sektoren Miljø. Vi viderefører ett av nøkkeltallene fra den tidligere sektoren: Andelen husholdningsavfall levert til materialgjenvinning eller biogassproduksjon.

Ellers er alle nøkkeltall nye eller endret. Din kommunes resultater i natur- og klimasektoren i 2023, er derfor ikke sammenlignbare med fjorårets resultater i miljøsektoren.

Med omleggingen ønsker vi å tydeliggjøre at vi står overfor både en naturkrise og en klimakrise. Norge må både kutte klimautslipp i henhold til Parisavtalen og ta vare på naturen i tråd med den nye naturavtalen fra Montreal. Kommunene har en nøkkelrolle på begge områder.

Det norske klimamålet er å kutte minst 55 prosent av klimautslippene fram mot 2030, målt fra nivået i 1990. Så langt er utslippene kuttet med 4,7 prosent.

I barometeret har vi endret måten vi måler kommunenes klimainnsats på. I stedet for å måle utslipp per innbygger, måler vi nå endringen i utslipp siste fire år.

Klimautslippene i din kommune er i dag 19,23 prosent lavere enn de var for fire år siden.

Vi vil også premiere kommuner som gjør en ekstra innsats for å bidra til en mer klimavennlig utvikling. At kommunen har søkt prosjektstøtte fra Klimasats, teller derfor positivt, uavhengig om søknaden er innvilget. Et godt utbygd sykkelveinett, mange ladepunkter for elbiler og lavt energiforbruk i kommunale bygg, bidrar også til lavere klimautslipp - og høyere skår på barometeret.

Ifølge Montrealavtalen skal 30 prosent av verdens jord og hav bevares. I Norge er nær 18 prosent av landarealet (unntatt Svalbard) og 1 prosent av havet innenfor territorialgrensen, vernet.

En annen måte å beskytte natur og arts mangfold på, er gjennom arealnøytralitet. Det vil si at kommunen gjenbruker og fortetter allerede utbygd areal, fram-

for å bygge ned nye områder.

Det bebygde området i din kommune er redusert med 0,07 prosent de siste fire årene. Samtidig er 95 dekar jordbruksareal omdisponert til andre formål.

Er kommunen raus med dispensasjoner fra byggeforbud langs sjø, innsjøer og i områder regulert til landbruk, natur, friluftsliv og reindrift (LNFR)? I så fall trekker det ned på vår rangering.

Derimot synes vi det er et godt tegn om kommunen bruker relativt mye penger på kompetanse og andre utgifter innen naturforvaltning og friluftsliv. Vi mener også det er en fordel om kommunen har overordnede og oppdaterte planer på temaer som naturmangfold, friluftsliv, folkehelse, kulturminner, klima og energi, samt klimatilpasning.

Mange kommuner må de nærmeste årene iverksette tiltak for å forbedre miljøltilstanden i sine elver, innsjøer og kystområder. Målet i vannforskriften er at alle naturlige vannforekomster skal ha god eller svært god tilstand innen 2027, eller senest i 2033.

Noen vannforekomster er så sterkt påvirket av kraftutbygging, urbanisering, veianlegg eller andre inngrep, at miljøltilstanden aldri vil bli god. For disse er målet godt økologisk potensial.

Rana kom på **47. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen klima og natur

Plass	Kommune	Poengsum
1	4203 Arendal	0,211
2	1804 Bodø	0,201
3	3006 Kongsberg	0,196
3	3042 Hemsedal	0,196
3	4619 Eidfjord	0,196
3	4641 Aurland	0,196
7	3041 Gol	0,195
7	3804 Sandefjord	0,195
9	3039 Flå	0,194
9	5403 Alta	0,194

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
KLN01 Formålsbygg, energibruk per kvm	211	235	232	223	254
KLN02 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ²¹	335	268	53	30	25
KLN03 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ²¹	185		203	243	260
KLN04 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ²²	24	20	1	1	32
KLN05 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.	200	145	173	163	172
KLN06 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	204	208	222	226	215
KLN07 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	194	237	181	94	86
KLN08 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ²³	235	235	235	235	235
KLN09 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ²³	86	86	86	86	86
KLN10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ²⁴	1	33	1	59	62
KLN11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ²⁵		142	135		
KLN12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ²⁶			35	35	35
KLN13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	222	234	168	172	270
KLN14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	1	1	297	302	36
KLN15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	97	124	115	119	119

²¹Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

²²Minst én søknad i løpet av året

²³Data fra Vann-Nett, oppdatert per mars 2023. Historikk mangler, samme data er brukt for alle år

²⁴Naturmangfold, landskap, friluftsliv, folkehelse, universell utforming, kulturminner, klima og energi samt klimatilpasning som kommunen har utarbeidet i alt

²⁵KLN11 mangler tilstrekkelig datagrunnlag for mange av kommunene.

²⁶For kommuner med kystlinje inkluderer arealet også territorialfarvann.

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
KLN01 Formålsbygg, energibruk per kvm	3.47	3.5	4.44	3.45	3.26
KLN02 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ²⁷	2.78	3.28	5.19	5.24	5.7
KLN03 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ²⁷	3.49		3.42	3.11	3.22
KLN04 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ²⁸	4.56	5	6	6	4.74
KLN05 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.	1.91	2.35	2.38	2.49	2.41
KLN06 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	2.21	2.17	2.16	2.08	2.12
KLN07 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	3.36	2.94	3.42	4.1	4.09
KLN08 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ²⁹	3.15	3.15	3.15	3.15	3.15
KLN09 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ²⁹	4.08	4.08	4.08	4.08	4.08
KLN10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ³⁰	6	5.32	6	3.88	3.87
KLN11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ³¹		4.86	1		
KLN12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ³²			4.27	4.27	4.27
KLN13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	4.91	4.89	5.47	5.46	3.5
KLN14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	6	6	4.5	4.32	5.9
KLN15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	3.5	3.1	3.08	3.03	2.91

²⁷Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

²⁸Minst én søknad i løpet av året

²⁹Data fra Vann-Nett, oppdatert per mars 2023. Historikk mangler, samme data er brukt for alle år

³⁰Naturmangfold, landskap, friluftsliv, folkehelse, universell utforming, kulturminner, klima og energi samt klimatilpasning som kommunen har utarbeidet i alt

³¹KLN11 mangler tilstrekkelig datagrunnlag for mange av kommunene.

³²For kommuner med kystlinje inkluderer arealet også territorialfarvann.

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
KLNO1 Formålsbygg, energibruk per kvm	182	188 ↑	163 ↓	176 ↑	176
Vekt i sektor: 8%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	174.07	182.87	226.77	162.41	154.84
KLNO2 Endring, totale klimagassutslipp i kommunen siste fire år (prosent) ³³	16.39	4.76 ↓	-11.88 ↓	-18.68 ↓	-19.23 ↓
Vekt i sektor: 8%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	-2.53	-0.77	-2.57	-7.03	-3.25
KLNO3 Endring i klimagassutslipp (tonn CO2 ekvivalenter) fra veitrafikk i kommunen siste fire år ³³	-13.29		-13.05	-9.49 ↑	2.17 ↑
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	-13.34		-13.46	-11.52	-2.16
KLNO4 Hvor mange av de siste fire årene kommunen har søkt om midler fra Klimasats ³⁴	2	3 ↑	4 ↑	4	3 ↓
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	1.27	1.51	1.62	1.92	2.01
KLNO5 Antall offentlige ladepunkt for elbiler per 1000 innb.	1.1	1.95 ↑	2.57 ↑	3.26 ↑	3.89 ↑
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	2.76	3.44	4.44	5.26	6.66
KLNO6 Andel km av kommunale veier som er tilrettelagt for syklende	7	7	7	6.8 ↓	6.9 ↑
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	13.43	13.83	14.08	14.5	14.12
KLNO7 Andel husholdningsavfall levert til gjenvinning og biogassproduksjon	37.2	34 ↓	38.3 ↑	47.1 ↑	47.4 ↑
Vekt i sektor: 8%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	38.5	38.86	38.77	40.83	41.28
KLNO8 Andel av alle naturlige vannforekomster med god økologisk tilstand ³⁵	55	55	55	55	55
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	61.86	61.86	61.86	61.86	61.86
KLNO9 Andel av alle sterkt modifiserte vannforekomster med godt økologisk potensial ³⁵	52	52	52	52	52
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	37.39	37.39	37.39	37.39	37.39
KLNO10 Gjeldende overordnede planer nyere enn 5 år som angår natur og miljø ³⁶	7	6 ↓	8 ↑	4 ↓	4
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	3.38	3.31	3.27	3.29	3.31
KLNO11 Antall byggesøknader innvilget med dispensasjon i LNF-områder, langs ferskvann og i strandsone ³⁷		3	101 ↑		
Vekt i sektor: 8%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	18.1	6.56	11.23	25.21	20.68
KLNO12 Vernet areal km2 på land og til havs, i forhold til kommunens totale areal ³⁸			31.5	31.49 ↓	31.5 ↑
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
			11.1	11.15	11.29
KLNO13 Jordbruksareal omdisponert siste fire år (dekar)	51	47 ↓	24 ↓	23 ↓	95 ↑
Vekt i sektor: 8%, vekt totalt: 0.4%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	115.71	104.54	108.58	102.77	91.67
KLNO14 Endring i antall km2 nedbygd areal (sum av bebygd areal og vegareal) siste 4 år	-0.23	-0.28 ↓	0.37 ↑	0.44 ↑	-0.07 ↓
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				
	0.09	0.05	0.72	0.71	0.65
KLNO15 Brutto driftsutgifter til naturforvaltning og friluftsliv per innbygger (kr)	330	289 ↓	314 ↑	346 ↑	350 ↑
Vekt i sektor: 6%, vekt totalt: 0.3%	Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi →				

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

³³Data fra miljøregnskapet publiseres ett år på etterskudd. Tallene vi bruker er derfor fra året før.

³⁴Minst én søknad i løpet av året

³⁵Data fra Vann-Nett, oppdatert per mars 2023. Historikk mangler, samme data er brukt for alle år

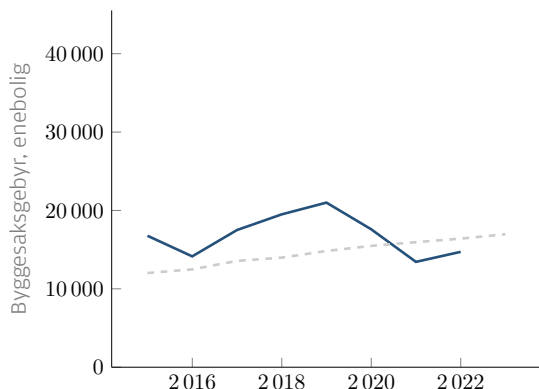
³⁶Naturmangfold, landskap, friluftsliv, folkehelse, universell utforming, kulturminner, klima og energi samt klimatilpasning som kommunen har utarbeidet i alt

³⁷KLNO11 mangler tilstrekkelig datagrunnlag for mange av kommunene.

³⁸For kommuner med kystlinje inkluderer arealet også territorialfarvann.

Saksbehandling

- Rana kommer på **66. plass** i denne sektoren i endelig **Kommunebarometer for 2023**
- Sektoren utgjør **2,5%** av den totale vekten i barometeret
- Vi har **8 nøkkeltall** for sektoren

FIGUR 2: Den blå kurven i diagrammet over viser utviklingen i byggesaksgebyr for oppføring av enebolig i Rana. Den stiplede kurven viser gjennomsnittet for alle kommunene SSB har tall for.

Kommune	Gebyr
3803 Tønsberg	45525 kr
3025 Asker	44520 kr
3024 Bærum	42250 kr
3005 Drammen	41310 kr
3020 Nordre Follo	39600 kr
3031 Nittedal	39400 kr
3038 Hole	38890 kr
3054 Lunner	38150 kr
3023 Nesodden	36319 kr
5001 Trondheim	36220 kr

TABELL 27: Kommunene med høyest gebyr for å behandle søknad om oppføring av enebolig, 2022

Det tyngste nøkkeltallet er **andel fristbrudd**. Det har en vekt på 20 prosent av sektoren. Nøkkeltallene for **saksbehandlingstid, tilsyn, og gebyr** har alle en vekt på 15 prosent hver. SSB er datakilde for alle nøkkel-

tallene i denne sektoren.

Antall faktiske tilsyn, målt mot antall byggesaker, viser fortsatt store variasjoner mellom kommunene. Det er en god del kommuner som ikke rapporterer disse tallene. Andelen byggesøknader i områder med restriksjoner som har blitt innvilget, har vært høy de siste årene.

Gebyr for privat forslag til reguleringsplan har gradvis økt de siste årene, og avstanden mellom de rimeligste og de dyreste kommunene har økt. I Rana må man betale 161 400 kroner i gebyr for privat forslag til reguleringsplan.

Byggesaksgebyrer

Nasjonalt er det store variasjoner i gebyr for å saksbehandle en enebolig. Noen kommuner oppgir at de ikke krever gebyr i det hele tatt, mens de dyreste kommunene krever over 40 000 kroner.

I løpet av femårsperioden 2018-2022 har byggesaksgebyret for oppføring av enebolig i Rana endret seg fra 19 500 kr til 14 720 kr.

Figur 2 viser hvordan utviklingen i Rana har vært i forhold til snittet for hele landet.

Gebyret for behandling av søknad om oppføring av enebolig i Rana ligger omtrent på nivå med snittet for de andre kommunene i landet.

Til sammenlikning forlanger kommunen med den aller høyeste gebyrsatsen hele 45 525 kroner for å behandle en byggesøknad.

Tabell 27 viser en oversikt over de 10 kommunene som krever de høyeste gebyrene.

Rana kom på **66. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen saksbehandling

Plass	Kommune	Poengsum
1	3046 Krødsherad	0,128
2	5042 Lierne	0,124
3	3026 Aurskog-Høland	0,119
4	3435 Vågå	0,118
5	4630 Osterøy	0,116
6	3801 Horten	0,114
7	1516 Ulstein	0,113
7	3822 Nissedal	0,113
9	5437 Karasjok	0,112
10	3017 Råde	0,110

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	132	184	120	174	149
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	65	75	88	97	55
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	74	83	51	104	35
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn		141	91	102	112
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	258	265	230	148	157
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	112	137	150	104	141
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner	55	63	69	86	31
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	264	273	276	257	273

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	5.35	4.24	5.47	4.05	4.15
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	4.73	4.54	4.28	4.35	4.75
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	4.73	4.38	4.81	4.23	5.09
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn		2.15	3.21	2.15	1.84
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	2.97	2.91	3.31	3.89	3.76
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	3.49	1	1	3.69	1.79
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner	1	1	1	1	3.76
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	3.23	3.02	3.09	3.17	3.06

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
SAK01 Andel byggesøknader der kommunen har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	3.25	8.2 ↑	1.69 ↓	10.29 ↑	9.2 ↓
Vekt i sektor: 20%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.51	11.63	12.33	13.19	12.43
SAK02 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist	11	11	12 ↑	13 ↑	10 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	20.66	18.08	16.98	18.65	18.95
SAK03 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist	20	24 ↑	19 ↓	30 ↑	16 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	37.43	36.41	38.69	41.99	40.37
SAK04 Andel av vedtatte byggesaker med faktisk tilsyn		2.88	4.52 ↑	3.72 ↓	4.6 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	8.97	6.25	5.11	8.12	13.61
SAK05 Saksbehandlingsgebyr for enebolig	19500	21000 ↑	17600 ↓	13440 ↓	14720 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	13665.95	14494.99	15479.85	15954.6	16402.64
SAK06 Andel av byggesøknader innvilget ved dispensasjon fra plan	50	100 ↑	97.06 ↓	52.78 ↓	87.5 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	49.82	54.7	56.68	57.12	60.57
SAK07 Andel byggesøknader innvilget i områder med restriksjoner	100	100	97.06 ↓	97.92 ↑	87.5 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	95.71	92.44	92.99	94.47	93.82
SAK08 Gebyr for privat forslag til reguleringsplan	102170	126170 ↑	131800 ↑	129100 ↓	161400 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	62891.02	66922.65	74463.38	81351.52	86998.04

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Vann, avløp og renovasjon

- Rana kommer på 156. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023
- Sektoren utgjør 2,5% av den totale vekten i barometeret
- Vi har 14 nøkkeltall for sektoren

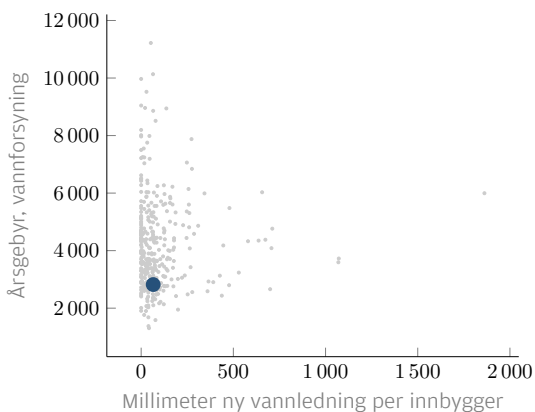
Driften av vann-, avløps- og renovasjonstjenestene har stor betydning for innbyggernes helse og miljø. De selvkostfinansierte tjenestene påvirker også husholdningenes økonomi direkte.

Lave gebyrer er i utgangspunktet bra og kan indikere effektiv drift. Det teller derfor positivt på barometeret. Størrelsen på de tre VAR-gebyrene samlet vektet 15 prosent.

Men kommunen får ingen god plassering i denne sektoren hvis den ikke samtidig leverer trygt drikkevann, vedlikeholder ledningsnett og oppfyller kravene til avløpsrensing.

Rørfornyning mot avgiftsnivå

Kommuner med høyt avgiftsnivå på vannforsyningen har ikke nødvendigvis fornyet vannledningsnett i vesentlig grad de siste tre årene.

Spredningsdiagrammet viser hvordan fornyingen av vannledningsnett de siste tre årene eventuelt henger sammen med kommunenes avgiftsnivå. Rana er markert med blått.

Holder vi snittalderen på ledningsnett opp mot avgiftsnivået, er det ingen påfallende tendenser.

Det kan likevel se ut som at de relativt få kommunene som har rapportert inn en snittalder på 50 år eller høyere, ligger i eller rett over den nederste halvdelen av avgiftsstigen.

Drikkevann

I Kommunebarometeret legger vi stor vekt på at kommunen leverer drikkevann av høy hygienisk kvalitet – det vil si at det er fritt for e-coli-bakterier og intestinale enterokokker (IE). Disse to nøkkeltallene vektet til sammen 15 prosent i denne sektoren.

At drikkevannet har høy bruksmessig kvalitet (har tilfredsstillende farge og ph-verdi) er også viktig, selv om det ikke vektet like sterkt.

De fleste kommuner leverer trygt og godt drikkevann til alle innbyggere hele tiden. Det er derfor svært mange som deler førsteplassen på disse nøkkeltallene.

Noen få dårlige prøveresultater kan være nok til å plassere kommunen langt ned på lista. Det behøver ikke bety at kommunen leverer dårlig drikkevann.

Lekkasjer

Lekkasjer fra vannledningsnettene er et problem i mange kommuner. På landsbasis forsvinner rundt 30 prosent av det produserte drikkevannet før det når fram til abonnentene. Det er dårlig utnyttelse av ressursene og her er det ingen bedring å spore over tid.

Gjennomsnittsalderen på ledningsnettene er 34 år, og 0,6 prosent av det fornyes årlig. Men det er store variasjoner mellom kommunene.

I Rana er lekkasjene på 50,7 prosent.

Omfanget av lekkasjer har sammenheng med alderen på ledningsnettene og i hvilken grad det blir fornyet. Snittalderen på ledningsnettene er 34 år, men varierer i kommunene fra 11 til 66 år.

På landsbasis blir rundt 0,6 prosent av ledningsnettene for drikkevann fornyet årlig. Tallet er et snitt for de tre siste år, og har gått litt ned de senere år.

Fornylsestakten i Rana de siste tre årene er på 0,73 prosent.

Spillvannsnettene (avløpsnettene) har omtrent samme alder og fornyes omtrent i samme takt som ledningsnettene for drikkevannet, hvis vi ser landet under ett.

Utslipp fra spredte avløp og kommunale renseanlegg er en hovedårsak til at hver fjerde vannforekomst har

redusert eller dårlig økologisk tilstand. Kravene til avløpsrensing varierer, og vil for mange bli skjerpet framover.

34,84 prosent av innbyggerne i Rana er tilknyttet avløpsanlegg som oppfyller gjeldende renskrav. Kommunens skår på dette nøkkeltallet veier 20 prosent i sektoren.

Flere nøkkeltall knyttet til renovasjon og vannmiljø er plassert i sektoren Klima og natur.

Rana kom på **156. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen vann, avløp og renovasjon

Plass	Kommune	Poengsum
1	3027 Rælingen	0,119
1	3428 Alvdal	0,119
1	4621 Voss	0,119
4	1103 Stavanger	0,117
4	1812 Sømna	0,117
4	3804 Sandefjord	0,117
4	3814 Kragerø	0,117
8	1532 Giske	0,116
8	3033 Ullensaker	0,116
8	3803 Tønsberg	0,116

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	68	85	61	66	64
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	1	1	1	1	1
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	1	1	1	1	1
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	288	302	1	304	1
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	1	1	1	1	1
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	311	272	213	315	265
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	218	282	297	301	301
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	92	162	142	93	78
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	274	271	300	295	312
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp	19	35	37	25	19
VA11 Alder på spillvannsnettet	230	230	258	257	261
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	236	150	157	230	226
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	203	161	223	250	217
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	220	211	192	235	1

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	4.37	4.37	4.95	5.05	5
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	6	6	6	6	6
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	3.46	3.42	6	3.82	6
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	6	6	6	6	6
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	1	3.46	5.31	3.44	4.08
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	2.77	1	1	1	1
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	3.47	2.38	2.7	3.51	3.59
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	2.82	2.86	2.8	2.92	2.73
VA10 Andel fornyet spillvannsnett siste tre år, avløp	3.59	3.65	3.53	3.65	3.56
VA11 Alder på spillvannsnettet	3.15	3.18	3.21	3.17	3.18
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle rensekrav	1.36	4.03	3.9	2.27	2.28
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannsnett	3.17	4.44	3.22	3.24	3.49
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	3.37	3.42	4.64	3.44	6

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
VA01 Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing	9845.05	10363.9 ↑	10261.75 ↓	10245.7 ↓	10335 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.4% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12152.72	12344.73	12831.24	12743.33	12681.5
VA02 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende e.coli-prøveresultater	100	100	100	100	100
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	96.5	98.43	98.03	98.13	98.23
VA03 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende IE-prøveresultater	100	100	100	100	100
Vekt i sektor: 7.5%, vekt totalt: 0.2% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	97.74	97.58	98.75	98.52	98.9
VA04 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende farge	96.8	94.59 ↓	100 ↑	96.8 ↓	100 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	98	97.58	97.14	96.34	96.73
VA05 Andel abonnenter tilknyttet vannforsyning med tilfredsstillende pH-verdi	100	100	100	100	100
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	94.19	92.1	92.08	92.46	92.75
VA06 Brudd i vannleveransen, snitt timer per år per innbygger	9.16	1.54 ↓	0.33 ↓	2.61 ↑	0.9 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.85	1.05	1.17	1.12	1.17
VA07 Andel av vannet som går tapt på grunn av lekkasjer	37.1	55.1 ↑	55.6 ↑	50.9 ↓	50.7 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	26.42	26.7	26.79	26.74	26.33
VA08 Andel fornyet vannledningsnett siste tre år	0.68	0.38 ↓	0.43 ↑	0.62 ↑	0.73 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.69	0.69	0.63	0.59	0.57
VA09 Beregnet gjennomsnittsalder for det kommunale vannledningsnett med kjent alder	40	40	41 ↑	40 ↓	43 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.72	32.17	32.01	32.37	32.79
VA10 Andel fornyet spillvannnett siste tre år, avløp	1.18	0.92 ↓	1.02 ↑	1.17 ↑	1.48 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.62	0.59	0.84	0.66	0.68
VA11 Alder på spillvannnettet	38	38	40 ↑	41 ↑	41
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	31.85	32.27	34.95	35.16	35.41
VA12 Andel innbyggere som er tilknyttet anlegg som overholder alle renskrav	9.43	71.57 ↑	74.24 ↑	34.84 ↓	34.84
Vekt i sektor: 20%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	65.61	63.85	64.55	68.34	68.27
VA13 Antall stopp i kloakken per 100 km spillvannnett	14.35	4.79 ↓	13.07 ↑	17.22 ↑	13.57 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	7.3	7.67	6.12	7.37	9.94
VA14 Oversvømmelser per 10000 innbygger	2.28	1.15 ↓	0.38 ↓	1.53 ↑	0 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.9	0.84	0.7	1.01	1.31

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

Økonomi

- Rana kommer på 25. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023
- Sektoren utgjør 10% av den totale vekten i barometeret
- Vi har 11 nøkkeltall for sektoren

De tyngste nøkkeltallene i sektoren er nøkkeltallene for **driftsmargin** og **disposisjonsfond**. Samlet har disse nøkkeltallene en vekt på 50 prosent av sektoren.

SSB er datakilde for alle nøkkeltallene i økonomisektoren.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Fra 2017 har en del kommuner i tillegg fått utbetalinger fra Havbruksfondet. Disse er trukket fra, for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Nasjonalt var normalen for korrigert netto driftsresultat på 1,1 prosent i 2021. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat enn hvordan man klarer seg mot resten av landet. Korrigert netto driftsresultat var på 7,96 prosent i Rana i fjor. De beste kommunene i landet leverer et korrigert driftsresultat på 25,7%.

Disposisjonsfondet er ikke en fysisk bankkonto, men en størrelse i regnskapet som har stor betydning for handlingsrommet i budsjettet. Fondene i kommunene samlet er nå på 15,46 prosent av brutto driftsinntekter. Rana har 35,2 prosent av brutto driftsinntekter på sitt disposisjonsfond.

Netto renteesponert gjeld er en indikator som viser lavere gjeldsgrad enn netto lånegjeld. Her regnes penger kommunen selv har utestående hos andre inn, gjeld som finansieres av selvkostområdene og penger og andre omløpsmidler kommunen selv har plassert. For Kommune-Norge er renteesponert gjeld på 44,17 prosent av brutto driftsinntekter. Netto renteesponert gjeld i kommunene er 11,1 prosent, målt mot brutto driftsinntekter.

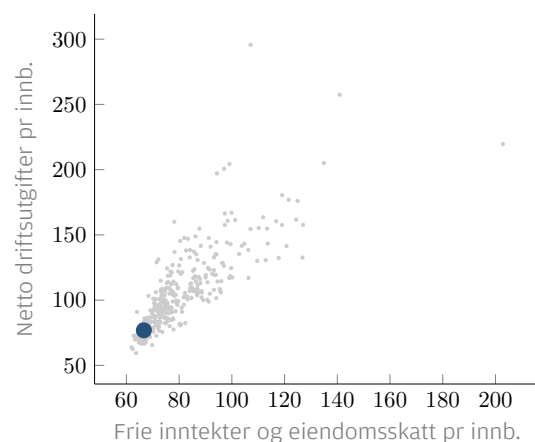
Gjeldsgraden i Rana har endret seg $-4,3$ prosent det siste året. Nasjonalt var endring i gjeldsgrad på $-1,08$ prosent.

Tendensen nasjonalt er at kommunene bruker 0,37 prosent av brutto inntekter på å dekke netto finansutgifter, før vi tar hensyn til avdrag. Rana bruker $-0,69$ prosent av inntektene på å betjene gjelda, før av-

drag.

Investeringsnivået har vært 13,46 prosent av brutto inntekter i Rana de fire siste årene. Normalen i landet ligger på 14,8 prosent.

Kommuner med høy inntekt bruker generelt mer penger på drift.

Spredningsdiagrammet viser en tydelig sammenheng mellom inntekter og utgifter. Rana er markert med blått. Tall i 1000 kr. Rana kom på **25. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen økonomi

Plass	Kommune	Poengsum
1	1134 Suldal	0,552
2	4619 Eidfjord	0,529
3	1547 Aukra	0,521
4	1834 Lurøy	0,520
5	1151 Utsira	0,518
6	4641 Aurland	0,483
7	4618 Ullensvang	0,470
8	4222 Bykle	0,468
9	3434 Lom	0,464
10	3433 Skjåk	0,458

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1	1	1	31	23
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	19	1	1	1	1
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	62	26	51	102	35
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ³⁹	55	81	45	25	19
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	105	303	1	1	40
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	64	60	48	55	46
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	33	100	63	216	112
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	191	119	98	113	71
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	223	197	173	194	180
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	99	113	139	173	244
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	324	324	314	196	179

³⁹Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6	6	6	4.14	4.2
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	3.94	6	6	6	6
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	3.75	3.94	3.9	3.7	4.06
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ⁴⁰	3.74	3.62	3.74	3.84	3.92
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	3.57	2.65	6	6	4.15
ØK06 Netto renteeksponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	3.85	3.89	4.36	4.29	4.01
ØK07 Endring i netto renteeksponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	3.97	3.56	3.7	3.46	3.7
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	3.23	3.64	4.19	4	4.48
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	3.39	3.47	3.93	3.67	3.86
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	3.83	3.79	3.63	3.12	1.91
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	1	1	2.7	3.34	3.44

⁴⁰Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
ØK01 Korrigert netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	6.02	5.22 ↓	8.6 ↑	6.21 ↓	7.96 ↑
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.71	-0.46	1.19	1.5	1.1
ØK02 Korrigert netto driftsresultat i prosent, snitt 4 siste år	6.72	6.35 ↓	6.48 ↑	6.51 ↑	6.99 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3.32	3.15	2.64	2.66	2.91
ØK03 Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4.12	3.94 ↓	4.88 ↑	3.91 ↓	7.33 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2.02	-0.27	1.7	2.34	2.41
ØK04 Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter ⁴¹	19.9	17.3 ↓	23 ↑	30.2 ↑	35.2 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	12.45	12.87	12.42	14.3	15.46
ØK05 Endring disposisjonsfond, prosentpoeng	1.7	-2.6 ↓	5.7 ↑	7.2 ↑	5 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	1.21	0.41	-0.33	1.88	1.2
ØK06 Netto renteesponert gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	16.7	19.8 ↑	12.8 ↓	15.4 ↑	11.1 ↓
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	37.56	43.97	44.88	45.71	44.17
ØK07 Endring i netto renteesponert gjeld (andel av brutto driftsinntekter)	-9.7	3.1 ↑	-7 ↓	2.6 ↑	-4.3 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2.05	6.22	0.24	0.96	-1.08
ØK08 Netto finansutgifter, i prosent av brutto driftsinntekter, ekskl. avdrag	0.78	0.14 ↓	-0.19 ↓	-0.18 ↑	-0.69 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	0.42	0.4	0.39	0.21	0.37
ØK09 Investeringer, som andel av brutto driftsinntekter. Snitt siste fire år	15.52	15.12 ↓	13.58 ↓	14.5 ↑	13.46 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	14.31	14.83	15.23	15.14	14.8
ØK10 Andel av investeringene som finansieres av lån, siste fire år	67.8	68.97 ↑	71.44 ↑	78.12 ↑	90.52 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	73.81	74.05	73.87	74.2	74.09
ØK11 Oppsamlet beløp i balansen, i prosent av brutto driftsinntekter	11.34	9.99 ↓	7.48 ↓	6.96 ↓	6.77 ↓
Vekt i sektor: 10%, vekt totalt: 1% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	5.14	5.99	5.14	6.34	6.51

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring

⁴¹Samme tall som fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter

Kostnadsnivå

- **Rana kommer på 28. plass i denne sektoren i endelig Kommunebarometer for 2023**
- **Sektoren utgjør 5% av den totale vekten i barometeret**
- **Vi har 7 nøkkeltall for sektoren**

De tyngste nøkkeltallene i denne sektoren er nøkkeltallene for **grunnskole, pleie og omsorg, og barnehage** med en vekt på henholdsvis 30, 35 og 15 prosent av sektoren.

Datakildene for nøkkeltallene i denne sektoren er SSB og KS.

Kostnaden er beregnet ut fra netto utgifter i tjenesten i fjor, korrigert for utgiftsbehovet slik det framkommer i statsbudsjettet for 2020. Dermed fanger vi opp ulikheter som går på størrelse, sammensetning og så videre. Den historiske kostnaden er justert for kommunal lønns- og prisvekst, slik at alle tall presenteres i faste 2021-kroner. Dermed er det lett å se om tjenesten blir dyrere eller rimeligere fra år til år.

Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Rana er på 15 430,45 kroner. Den nasjonale tendensen ligger på 17 798,42.

Kommunene som drifter pleie og omsorg dyrest, ligger på en kostnad på 44 262,62 - og det er etter at vi har korrigert for ulikt utgiftsbehov.

I Rana drifter man denne sektoren med en nettokostnad på 22 361,13 kroner.

Justert for lønns- og prisveksten var utgiftene i pleie og omsorgssektoren omtrent uendret i fjor, ifølge statistikkene. Netto utgifter til barnehage har nasjonalt

vært ganske stabile de siste årene, justert for lønns- og prisvekst. Statistikken er bare sammenliknbar tilbake til 2015. Barnehagekostnadene i kommunen ligger på 9 030,5. Tendensen for kommunene i landet er på 10 808,13 kroner.

Nasjonalt beløp kostnadene for barnevern-sektoren seg til 3 194,26 kroner per innbygger, etter at vi har korrigert for lønns- og prisvekst. Netto utgifter til barnevern i Rana er 2 405,33 kroner.

Rana kom på **28. plass** innen denne sektoren.

Ti beste innen kostnadsnivå

Plass	Kommune	Poengsum
1	3036 Nannestad	0,295
2	3029 Lørenskog	0,292
3	3017 Råde	0,283
4	3034 Nes	0,282
5	3415 Sør-Odal	0,279
6	3005 Drammen	0,278
7	3028 Enebakk	0,277
7	3033 Ullensaker	0,277
7	3424 Rendalen	0,277
10	1834 Lurøy	0,275

Rangering

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	88	104	40	34	41
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	138	115	94	149	120
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	54	29	35	1	25
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	175	208	172	153	106
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	295	273	292	268	184
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	91	86	148	169	173
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	42	70	61	48	44

Karakter

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.64	4.39	5.41	5.63	5.51
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.75	3.96	4.56	3.87	4.48
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.8	4.99	5.66	6	5.79
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.72	3.49	3.94	4.27	4.76
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3.23	3.25	3.18	3.26	3.57
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	4.43	4.54	4.12	3.87	3.95
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	5.05	4.66	5.36	5.47	5.43

Nøkkeltall

	2018	2019	2020	2021	2022
ENH01 Netto utgifter til grunnskole per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	13981.44	14928.75 ↑	13821.15 ↓	14623.13 ↑	15430.45 ↑
Vekt i sektor: 30%, vekt totalt: 1.5% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	15403.51	16081.95	15792.68	17078.53	17798.42
ENH02 Netto utgifter til pleie og omsorg per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	18326.87	18921.57 ↑	18617.09 ↓	21583.04 ↑	22361.13 ↑
Vekt i sektor: 35%, vekt totalt: 1.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	19071.37	20157.79	20321.36	22301.58	24235.41
ENH03 Netto utgifter til barnehage per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	8227.66	8400.27 ↑	8436.86 ↑	8732.68 ↑	9030.5 ↑
Vekt i sektor: 15%, vekt totalt: 0.8% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	9295.37	9748.02	9710.55	10427.99	10808.13
ENH04 Netto utgifter til barnevern per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2367.48	2654.75 ↑	2264.53 ↓	2279.35 ↑	2405.33 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2556.36	2623.29	2477.37	2667.12	3194.26
ENH05 Netto utgifter til sosialhjelp per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3937.86	3645.89 ↓	3210.59 ↓	2987.03 ↓	2896.89 ↓
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	2819.41	2836.67	2562.11	2497.99	2945.13
ENH06 Netto utgifter til kommunehelse per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	2556.98	2706.91 ↑	3273.4 ↑	4086.9 ↑	4184.89 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	3027.66	3251.69	3554.29	4278.66	4422.99
ENH07 Netto utgifter til administrasjon per innbygger, korrigert for utgiftsbehovet	3605.39	4069.37 ↑	3772.16 ↓	3937.55 ↑	4170.14 ↑
Vekt i sektor: 5%, vekt totalt: 0.3% Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi→	4817.39	5068.38	5006.49	5412.29	5745.52

MERK: Gjennomsnittlig nøkkeltallverdi er ikke et statistisk landsgjennomsnitt, men snittet av de aggregerte nøkkeltallene

↑ ↓ = endring siden året før, forverring ↑ ↓ = endring siden året før, forbedring